

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Team
Veiligheid en juridische zaken

Kenmerk
1969248163

Datum
16 december 2025

Onderwerp

Stand van zaken Uitvoeringsplan ondermijning 2024 - 2027

Geachte leden van de raad,

Via deze raadsbrief wordt u geïnformeerd over de stand van zaken en de voortgang van de plannen/doelen die beschreven staan in het Uitvoeringsplan ondermijning 2024 – 2027. Dat plan is een specificering van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024 – 2027 voor wat betreft ondermijning dat als één van de prioriteiten is benoemd.

Uitvoeringsplan ondermijning 2024 – 2027

Hieronder wordt puntsgewijs ingegaan op de stand van zaken van de onderwerpen uit het Uitvoeringsplan ondermijning.

Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob)

Binnen de gemeente is een o-meting Bibob uitgevoerd. De rol van Bibob-coördinator wordt vanaf 3 november 2025 ingevuld door de juridisch adviseur openbare orde en veiligheid bij het team Veiligheid en juridische zaken. De Bibob-coördinator zal de aanbevelingen vanuit de o-meting implementeren en toezien op een actieve en zorgvuldige toepassing van de Wet Bibob.

Digitaal Opkopers Register (DOR) / Digitaal Opkopers Loket (DOL)

Er is een Aanwijsbesluit Digitaal Opkopers Register gemeente Westerkwartier en Handhavingsbeleid helingbestrijding voor handelaren in ongeregelde en gebruikte goederen in de gemeente Westerkwartier 2024 vastgesteld. Eind mei 2025 is er een brief naar de betreffende ondernemers gestuurd met het verzoek zich aan te melden bij DOL en DOR. Momenteel bezoeken de boa's de locaties om ondernemers te herinneren aan deze brief en waar nodig uitleg te geven. Begin 2026 volgen de controles en waar nodig de juridische opvolging conform het handhavingsbeleid.

Dashboard

Er is een dashboard ontwikkeld waarin de Damocles-sluitingen (sluiting woningen/panden op grond van artikel 13B Opiumwet) en de Meld Misdaad Anoniem-meldingen op een kaart worden weergegeven.

Integrale controles

In oktober 2024 heeft er een garageboxencontrole plaatsgevonden in de gemeente. In maart 2025 heeft er een integrale controle van een aantal garagebedrijven plaatsgevonden. Deze controle is uitgevoerd door het Regionaal Interventie Team (RIT). Uit deze laatste controle zijn zaken naar voren gekomen op het gebied van milieu, Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en de Rijksdienst Wegverkeer (RDW). In november 2025 zijn er wederom een aantal garagebedrijven door het RIT gecontroleerd waarbij er wederom overtredingen geconstateerd zijn op het gebied van milieu, UWV en RDW.

Illegale prostitutie

In 2025 heeft er een controle op illegale prostitutie plaatsgevonden. Dit in samenwerking met het RIEC en de politie. Naar aanleiding van de aangetroffen situatie volgde een officiële bestuursrechtelijke waarschuwing.

Vanuit het team veiligheid en juridische zaken wordt deelgenomen aan de regionaal georganiseerde bijeenkomsten over (illegale) prostitutie. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten worden elke maand online advertenties bekeken om eventuele signalen van illegale prostitutie op te pikken en waar mogelijk bestuursrechtelijk daarop te anticiperen. Dit vindt sinds medio 2025 plaats waardoor we hier nog geen goed beeld van hebben.

Damoclesbeleid Westerkwartier

In juli 2024 is er een voornemen kenbaar gemaakt om over te gaan tot sluiting van een woning i.v.m. het aantreffen van een hennepkwekerij. Op basis van de ingediende zienswijze (huurcontract opgezegd) is uiteindelijk besloten om het pand niet te sluiten.

In augustus 2024 is een woning gesloten voor een periode van 3 maanden i.v.m. het aantreffen van een handelshoeveelheid harddrugs in de woning.

In juli 2025 is in een woning een hennepkwekerij aangetroffen. Conform het beleid en de aangetroffen hoeveelheden is hier volstaan met een waarschuwing. Wel is er een officiële waarschuwing verstuurd aan betrokkene. In deze waarschuwing is opgenomen dat bij een volgende overtreding (in een andere woning, waar dan ook in de gemeente, of in de openbare ruimte) bestuurlijke maatregelen worden genomen.

Ook werd er in juli 2025 een woning onderzocht door de politie. Van deze woning waren signalen van handel in lijst I en II middelen van de Opiumwet. Van deze handel werd in april meerdere meldingen gedaan via Meld Misdaad Anoniem. De burgemeester heeft besloten om deze woning voor drie maanden te sluiten.

De Groningse samenwerking en de vijf pijlers

De gemeente Westerkwartier neemt deel aan de regionale aanpak van ondermijning en participeert in de werkgroepen 1) Bewustwording en organisatie (pijler 1) en 2) Regelgeving, beleid en handhaving (pijler 3). Over de voortgang van de regionale aanpak en de pijlers worden de bestuurders vanuit de regionale aanpak separaat geïnformeerd. Hier wordt jaarlijks ook een bijeenkomst voor georganiseerd. De laatste bijeenkomst was op 22 mei in hotel Parkzicht te Veendam. De deelnemers aan deze bijeenkomst zijn bijgepraat over de stand van zaken van de regionale aanpak van ondermijning. Daarnaast werd door Henk Ferwerda (criminoloog, politieonderzoeker en inhoudelijk directeur van Bureau Beke) een presentatie gehouden. Via 'Het LinkedIn van de misdaad' nam hij de aanwezigen mee in de wijze waarop ingroei en rekrutering van jongeren in de (georganiseerde) drugscriminaliteit plaatsvindt en welke interventies zinvol zijn om dit tegen te gaan.

De Groningse norm is op 4 april 2025 vastgesteld. In de Groningse norm staan onze ambities voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit en het basisniveau en de basisafspraken die hiervoor nodig zijn. Het gaat daarbij om het verhogen van de interne weerbaarheid van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie, het op orde brengen en verbeteren van de informatiehuishouding en het verder ontwikkelen en toepassen van bestaand bestuurlijk instrumentarium. Dit vormt de basis voor de Groningse norm.

Bewustwording

In 2024 en 2025 zijn er verschillende bewustwordingssessies georganiseerd:

- Bewustwordingssessie voor de buitendienst (12 november 2024)
- Bewustwordingssessie voor de gemeenteraad en het College van B&W (22 januari 2025)
- Bewustwordingssessie voor alle gemeentemedewerkers (20 februari 2025)
- Bewustwordingssessie medewerkers van Inwonerszaken en KCC (8 en 15 april 2025)
- Bewustwordingssessie voor medewerkers van Vastgoed (8 april 2025)
- Bewustwordingssessies voor medewerkers Sociaal Domein (13 mei 2025)
- Bewustwordingssessie 'Jonge aanwas' voor medewerkers jeugd (7 oktober 2025)

Samen sterk voor een veilig buitengebied

Op 12 november 2024 is er een bijeenkomst 'Samen sterk voor een veilig buitengebied' georganiseerd (doelgroep is agrarisch ondernemers). Ongeveer 40 mensen hebben aan deze bijeenkomst deelgenomen. In aanvulling op deze bijeenkomst zijn ook de volgende activiteiten georganiseerd:

- Sociale media campagne 'Niet onder mijn neus';
- 'De boer op', preventieve ronden langs de erven (19, 21, 26 en 28 november 2024).

Op 18 maart 2025 heeft de gemeente samen met de politie een presentatie over ondermijning gegeven voor de Landbouwvereniging Grijpskerk. Dit was op verzoek van de Landbouwvereniging. Hier namen ongeveer 20 mensen aan deel.

Intern meldpunt ondermijning: voor de medewerkers

Er is een e-mailaccount ondermijning@westerkwartier.nl waar medewerkers signalen van ondermijning kunnen melden.

Meld Misdaad Anoniem: voor de inwoners

De gemeente ontvangt met enige regelmaat MMA-meldingen. Deze worden doorgezet naar de senior BOA, de Ondermijningsboa's en de ondermijningsjurist. Afhankelijk van de inhoud worden ook andere organisaties (zoals politie, NVWA, etc.) door MMA geïnformeerd.

Regionaal Interventie Team (zie ook het kopje Integrale controles)

De gemeente Westerkwartier levert hier capaciteit aan (200 uur per jaar) en de eerste integrale controle (garagebedrijven) door het Regionaal Interventie Team heeft op 13 maart 2025 plaatsgevonden en de tweede controle op 27 november 2025.

Ondermijningstafel

De Ondermijningstafel is sinds mei 2024 gestart. De Ondermijningstafel biedt de mogelijkheid om intern signalen van ondermijning te delen en met verschillende afdelingen binnen de gemeente een plan van aanpak op te stellen om een ondermijnende situatie tegen te gaan. De signalen die besproken worden kunnen een 'niet pluis' gevoel zijn of een concreet signaal. De ondermijningstafel komt circa één keer in de 8 weken bijeen en op deze 'tafel' worden ondermijningssignalen besproken en waar nodig actie ondernomen. Zo is er een aantal zaken op de tafel besproken waar inmiddels gehandhaafd wordt.

Opleidingsprogramma Ondermijning voor BOA's

De Boa's, een adviseur openbare orde en veiligheid en de juridisch specialist ondermijning hebben in 2024 deelgenomen aan een opleidingsprogramma ondermijning van het RIEC. Dit is afgesloten met een praktijkdag. Het doel van de opleiding is om de Boa's goed voor te bereiden op bestuurlijke controles.

APV ondermijningsbestendig maken

In 2024 en 2025 is er gewerkt aan het ondermijningsbestendig maken van de APV. Zo zijn in 2024 de artikelen 2:80 (Sluiting voor publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf) en 2:81 (Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat) toegevoegd aan de APV en in 2025 de artikelen 2:28 (Exploitatie openbare inrichting) en 2:38 (Verschaffing gegevens nachtregister).

In aanvulling hierop is er ook een aantal beleidsregels opgesteld:

- Op 10 maart 2025 heeft de burgemeester de Beleidsregel beoordeling levensgedrag gemeente Westerkwartier 2025 vastgesteld.
- Op 23 juni 2025 heeft de burgemeester de Beleidsregel sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen Westerkwartier 2025 vastgesteld. Dit ter nadere uitwerking van artikel 2:80 Sluiting voor publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf. Deze beleidsregel is opgesteld in het kader van de regionale aanpak ondermijning. De andere gemeenten in de provincie Groningen kennen dus ook een dergelijke beleidsregel.

- Op 26 augustus 2025 heeft de burgemeester de Beleidsregel last onder dwangsom drugshandel op straat vastgesteld. Artikel 2:74 APV ziet op een verbod op drugshandel op straat. De burgemeester is ingevolge artikel 125 van de Gemeentewet en artikel 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht bevoegd om aan overtreders van dit artikel een last onder dwangsom op te leggen. Door een beleidsregel vast te stellen wordt de wijze waarop de burgemeester invulling geeft aan deze bevoegdheid vastgelegd en voor iedereen kenbaar gemaakt.

Overig

Hierboven is de stand van zaken uit het UVP ondermijning 2024 – 2027 weergegeven.

- Daarnaast heeft de gemeente Westerkwartier deelgenomen aan een fenomeenonderzoek van het RIEC over criminele inmenging in het amateurvoetbal.
- Circa één keer per zes weken is er vanuit team veiligheid en juridische zaken een overleg met de politie over ondermijning. Dit met het oog op de samenwerking en het samen effectief in kunnen zetten van de middelen.
- Er is een protocol na gedumpt synthetisch drugsafval opgesteld. In het protocol staat wie wat moet doen, en wie wie informeert in welke situatie. Er is hierin ook aandacht besteed aan het doen van aangifte na een dumping.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris